

Laste ja noorte privaatsuse uuringu kokkuvõte

November 2022

Gerda Möller

Ülevaade uuringust

- Küsitlustöö viis läbi Norstat Eesti AS oma veebipaneelis perioodil 10. oktoober kuni 2. november 2022.
- Kokku vastas uuringule 400 last/ noort vanuses 7 kuni 16.
- Küsimustele vastamiseks saadeti ankeet esmalt lapsevanemale, kellelt paluti nõusolek täita küsimustik edasi lapsel.
- Uuringu tulemused on anonüümsed.

	Osakaal vastanutest	Vastajate arv
Eesti	73%	290
Vene	28%	110
7-11	63%	250
12-16	38%	150
Mees	51%	205
Naine	49%	195
Põhja-Eesti	44%	177
Kesk-Eesti	11%	42
Kirde-Eesti	12%	47
Lääne-Eesti	9%	34
Lõuna-Eesti	25%	100
Tallinn	31%	125
Suurlinn	16%	65
Väiksem linn	23%	92
Maa-asula	30%	118

Kokkuvõtteks

Neli last/ noort kümnest on kokku puutunud mõne privaatsust riivava olukorraga internetis

Valdav enamus laps/ noori tunneb internetiohtude ees hirmu. Erinevused vanuse, soo ja keele lõikes

Iga neljas laps/ noor on enda kohta internetis isiklikku infot avaldanud, peamiselt vanust

Valdav enamus lapsi/ noori on kasutanud vähemalt ühte meetet enda privaatsuse kaitseks

Internetiohtude kohta on abi küsitud peamiselt vanematelt. 'Ametlikke' kanaleid kasutatakse väga vähe

4 last/ noort kümnest on kokku puutunud internetis privaatsust riivavate olukordadega. Kokkupuudet erinevate olukordadega on rohkem vanemas vanuserühmas.

Kõige enam on saadetud inetuid, solvavaid või õelaid sõnumeid ning sotsiaalmeedia või mängu konto on varastatud.

Ühe lapsega kümnest on soovimatult ühendust võtnud mõni võõras täiskasvanu (oluliselt enam tüdrukute seas). Umbes sama palju lapsi on saanud soovimatult seksuaalse sisuga pilte, videod või sõnumeid.

Valdav enamus lapsi/ noori tunneb hirmu internetiohtude ees, eestikeelsed lapsed ja vanem vanuserühm veidi enam.

Kõige enam kardetakse paroolide varastamist ja ilma nõusolekuta piltide/ videote jagamist.

Tüdrukud tunnevad erinevate olukordade ees rohkem hirmu, eriti neid olukordi, mis puudutavad jälitamist, jälgimist, ilma nõusolekuta piltide/ videote jagamist ja ilma teadmata info kogumist.

Poiste puhul on peamiseks hirmuks paroolide varastamine, muid hirme tuntakse oluliselt vähem.

Iga neljas laps kümnest on avaldanud enda kohta internetis isiklikku informatsiooni. Peamiselt on tegu vanusega, vähemal määral ka huvid/ hobid, kodulinn, ees- ja perenimi.

Vanem vanuserühm ja venekeelsed lapsed on enda kohta avaldanud oluliselt rohkem infot kui nooremad ja eestikeelsed lapsed.

Valdav enamus lapsi/ noori kasutab privaatsuse kaitsmiseks internetis enda arvates vähemalt ühte meetet. Peamiselt hoidutakse oma kontakt- või muude isiklike andmete jagamisest. Veidi alla poole (46%) kinnitab, et ei jaga/postita ilma luba küsimata teiste inimeste andmeid.

Vanem vanuserühm ning eestikeelsed lapsed on oma privaatsuse kaitseks enam erinevaid meetmeid kasutanud.

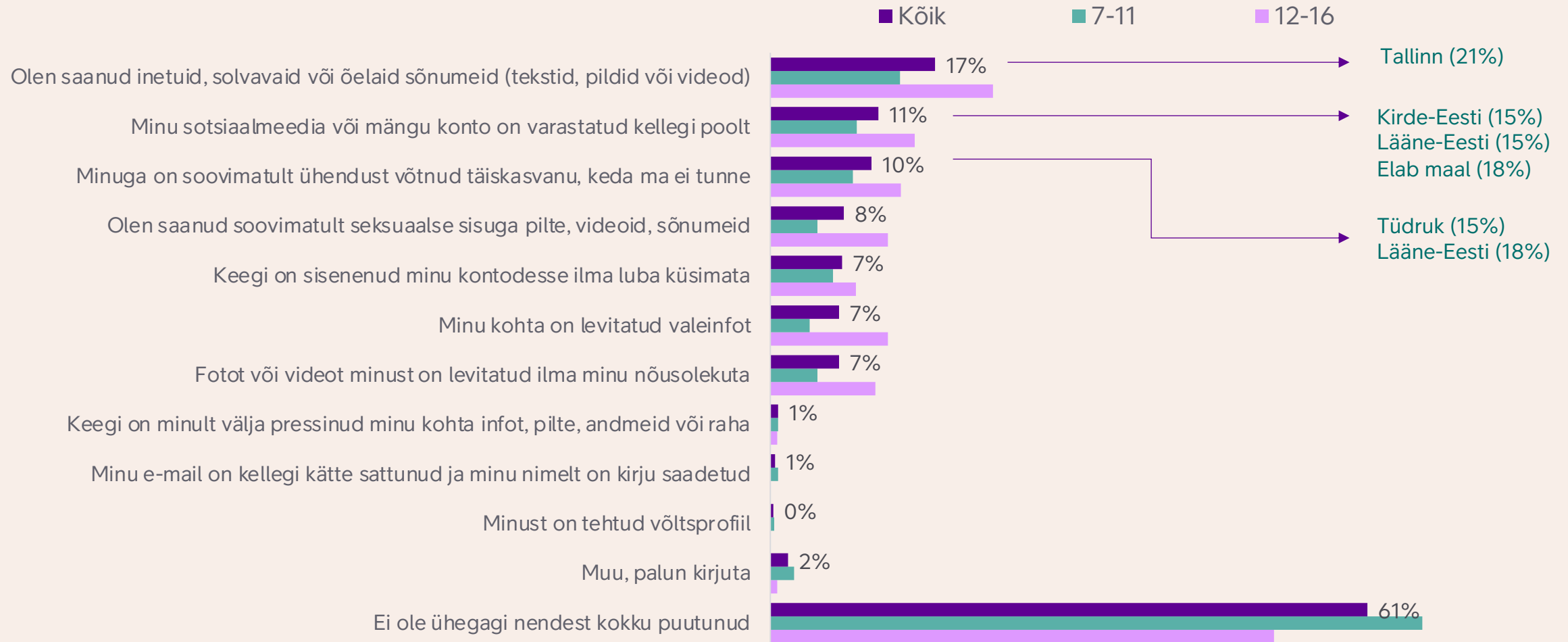
Pea kõik uuringus osalenud lapsed/ noored on küsinud abi internetiohtude kohta ja valdavalt on seda ka saanud. Peamiselt küsitakse abi vanemate aga ka teiste pereliikmete käest, teisi kanaleid on kasutatud oluliselt vähem.

Internetist ise infot otsinute, klienditeenindusega kontakteerunud või mängu/platvormi kaudu raporteerinud laste/noorte osakaal on suhteliselt madal.

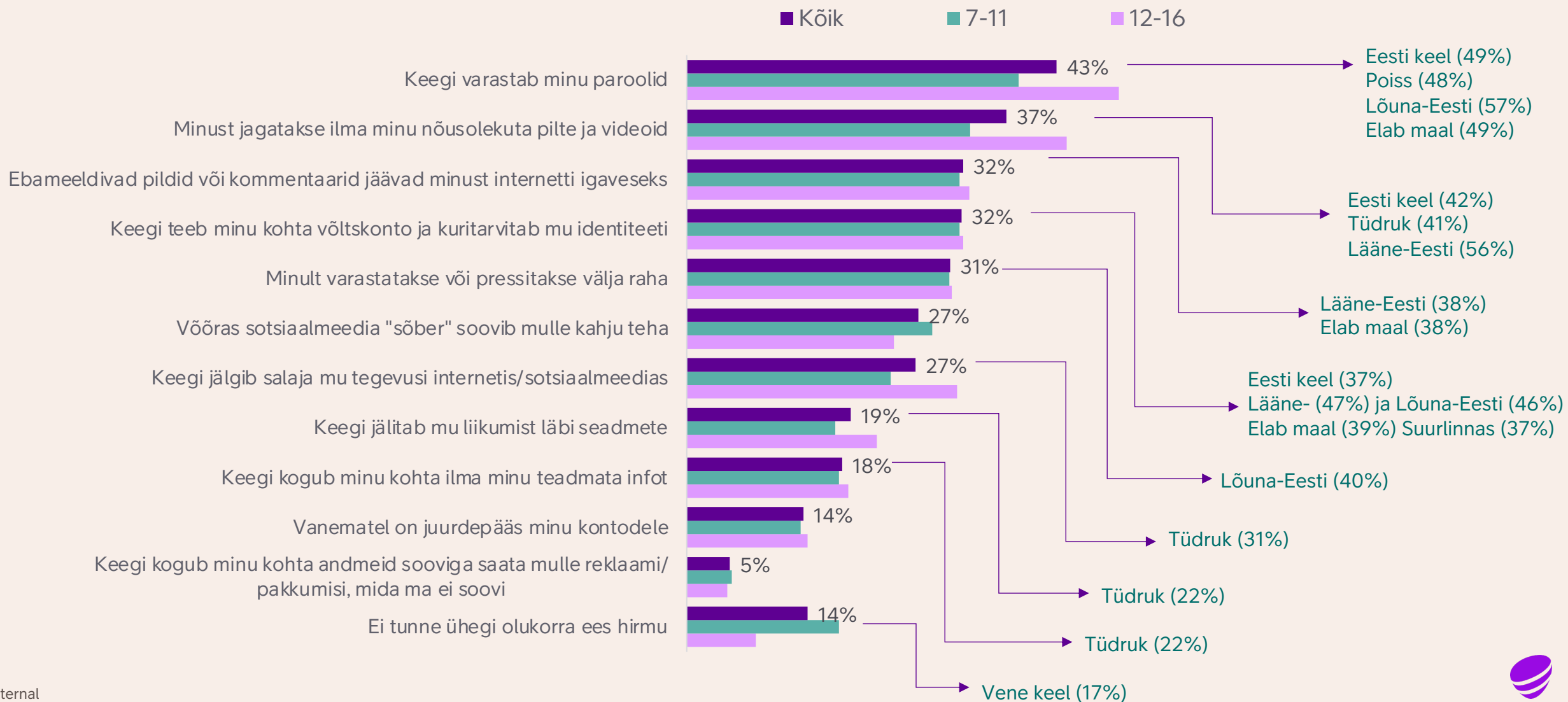
Kokkupuude privaatsust riivavate olukordadega

Milliste olukordadega oled internetis kokku puutunud?

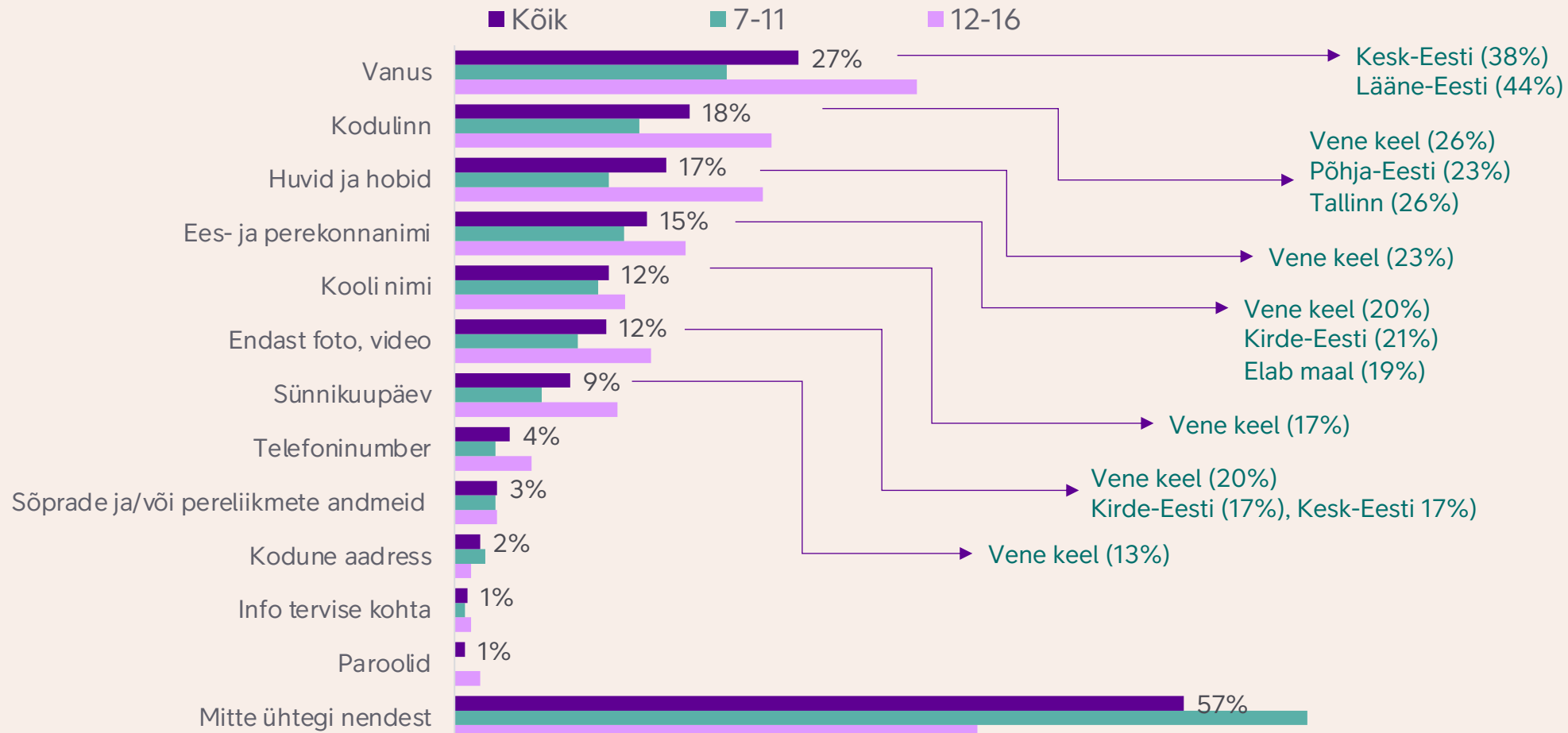
Hirmud internetiohtude ees

Mida kardad kõige rohkem, et sinuga võib internetis juhtuda?

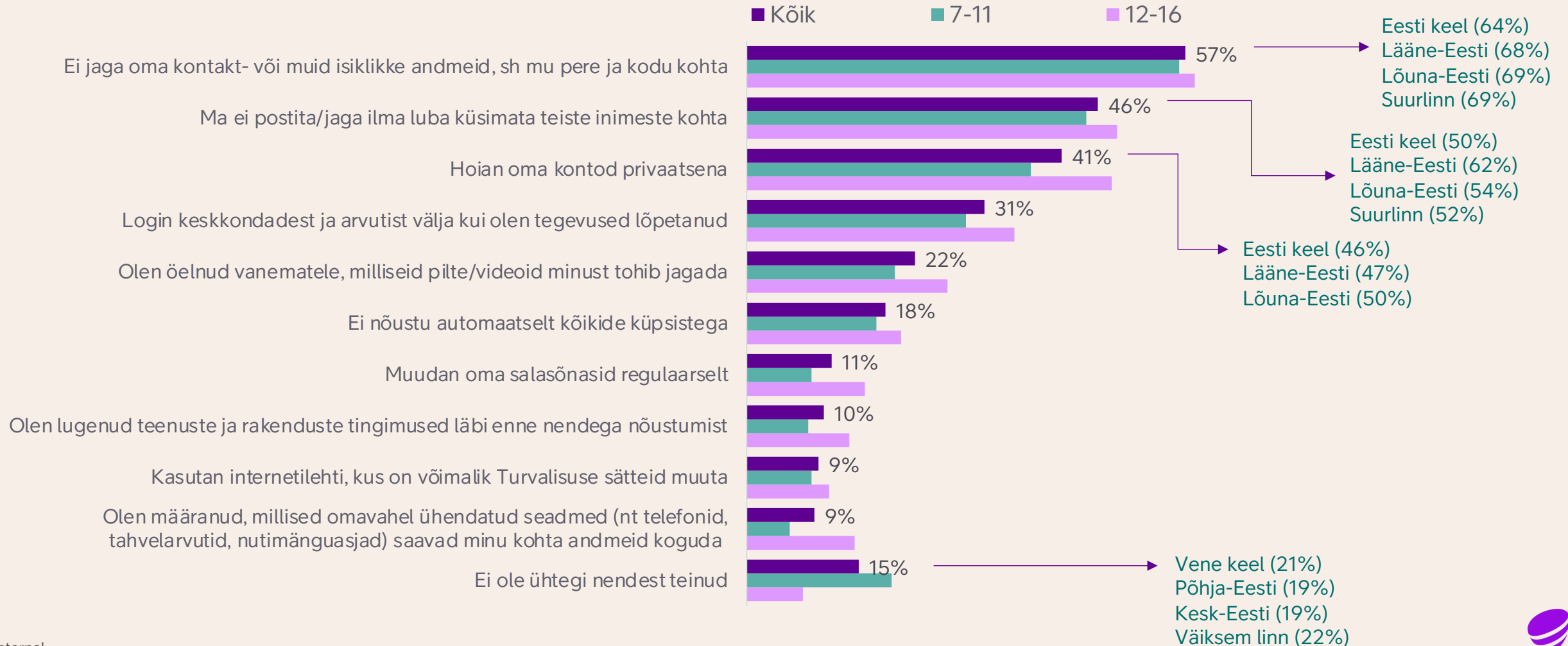
Isiklike andmete avaldamine internetis

Mida nendest oled kunagi võõrastele inimestele internetis avaldanud?

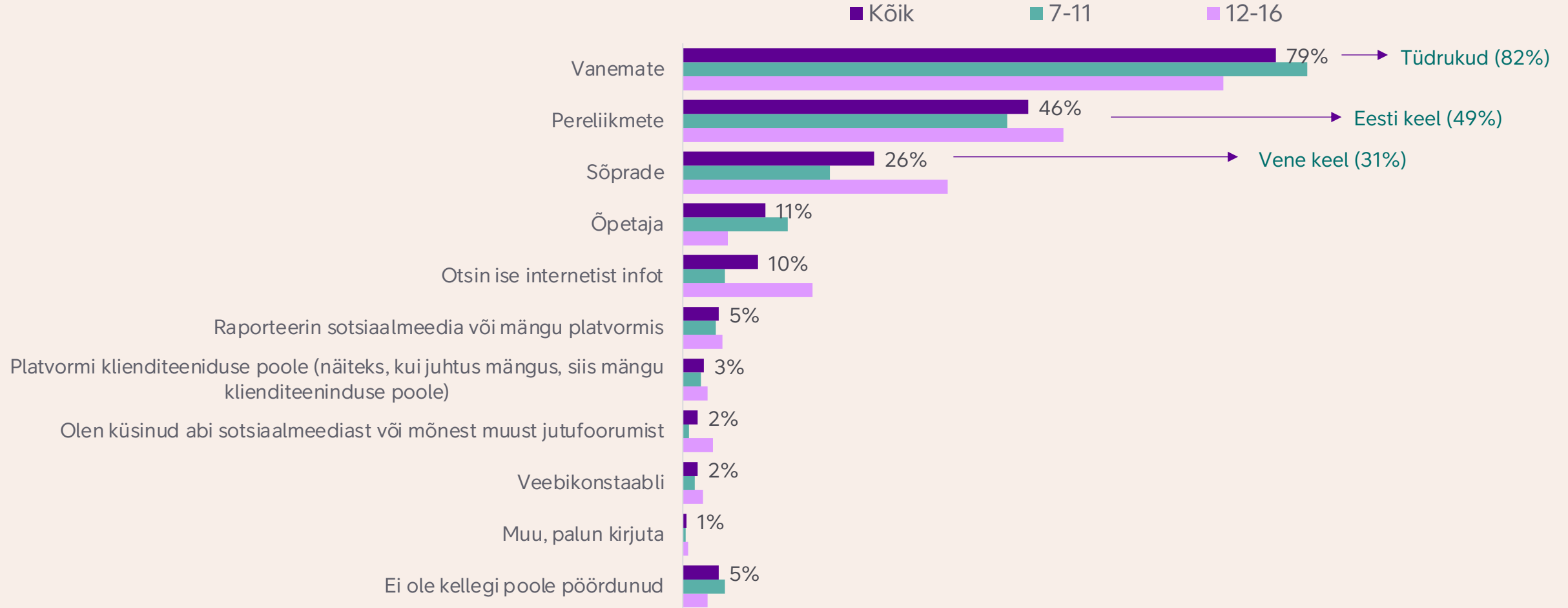
Enda privaatsuse kaitse internetis

Mida järgnevast oled internetis ise teinud?

Internetiohtude puhul abi küsimine

Kelle poole Sa tavaliselt pöördud internetiohtude puhul abi saamiseks?

Internetiohtude puhul abi küsimine

Kas said abi? Küsiti nendelt, kes on internetiohtude kohta abi küsinud, n=381

